Centraal Bureau voor de Statistiek

Microdata Services

Documentatie
Trajecten jeugdbescherming aan jeugdigen (JGDBESCHERMBUS)

Datum: 29 oktober 2026

Bronvermelding

Bij publicaties over onderzoek geheel of gedeeltelijk gebaseerd op microdata van het CBS wordt als bronvermelding gebruikt:

"Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstelling, c.q. opdrachtgever*] in projectnummer [*XXXX*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek."

Indien behoefte bestaat te verantwoorden dat de gebruikte onderzoeksdata niet zonder meer toegankelijk zijn bijvoorbeeld voor replicatie van het onderzoek kan daaraan worden toegevoegd:

"Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie Microdata: Zelf onderzoek doen | CBS."

English version

"Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] in project number [*XXXX*] using non-public microdata from Statistics Netherlands."

"Under certain conditions, these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: Microdata: Conducting your own research | CBS."

Beschikbare bestand(en):

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 2015 t/m 2026

In de Versiegeschiedenis ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Reden 2022V4: Enkele correcties in het jeugdhulp gedeelte van de statistieken over jeugdzorg hebben ook minimale wijzigingen veroorzaakt in de component over jeugdbescherming over 2022.
- Reden 2021V4: Enkele correcties in het jeugdhulp gedeelte van de statistieken over jeugdzorg hebben ook minimale wijzigingen veroorzaakt in de component over jeugdbescherming over 2021.
- Met ingang van 2016 is er een methodewijziging doorgevoerd bij het verwerken van de aangeleverde jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringstrajecten. Als gevolg van administratieve processen zaten er onregelmatigheden in de aangeleverde gegevens, die voortaan opgeschoond zijn. De methodewijziging leidt tot een lager aantal jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringstrajecten. Het gerapporteerde aantal unieke jongeren met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering wordt niet beïnvloed door de wijziging. Deze methodewijziging is niet toegepast op 2015.
- Met ingang van 2020 is er een kleine verandering doorgevoerd in de berekenwijze van de definitieve cijfers. Dit leidt tot een zeer beperkte trendbreuk in het aantal jongeren en maatregelen tussen de jaren tot en met 2019 en de jaren vanaf 2020. Voor een uitgebreide beschrijving van de methodewijziging en de gevolgen, zie https://www.cbs.nl/-/media/cbs/onze-diensten/methoden/onderzoek/pdf/toelichting-trendbreuk-jeugdzorgcijfers-2020-en-2021.pdf .
- Bij de beëindigde ondertoezichtstellingen zijn over de jaren 2015 t/m 2019 vier redenen van beëindiging verwijderd, omdat ze onderling vermengd waren en dus niet betrouwbaar waren. Dit betrof de redenen ‘bereiken meerderjarigheid’, ‘beëindiging volgens plan’, ‘vOTS naar OTS’ en ‘niet verlengd’.
- Het aantal tijdelijke voogdijtrajecten in de periode vóór 2020 is een onderschatting van de daadwerkelijke aantallen; van enkele gecertificeerde instellingen is bekend dat in de periode vóór 2020 de tijdelijke voogdijtrajecten in de gegevenslevering aan het CBS ten onrechte zijn geclassificeerd als reguliere voogdijtrajecten.
- Het aantal voorlopige ondertoezichtstellingen in de jaren 2015 t/m 2018 is een onderschatting van de daadwerkelijke aantallen; van één gecertificeerde instelling is

bekend dat in die jaren de voorlopige ondertoezichtstellingen in de gegevenslevering aan het CBS ten onrechte zijn geclassificeerd als reguliere ondertoezichtstellingen.

- Reden versie 2020V4 : Er heeft een correctie plaatsgevonden. Het CBS heeft gecorrigeerde databestanden over jeugdbescherming ontvangen vanwege een fout bij de variabele ‘reden beëindiging van het jeugdbeschermingstraject’. Inmiddels is deze fout hersteld en zijn er verbeterde databestanden aangeleverd voor deze periode. Dit leidt tot een verbetering van de ‘reden van beëindiging’ van het jeugdbeschermingstraject.
- Reden versie 2021V3: Er heeft een correctie plaatsgevonden. Het CBS heeft gecorrigeerde databestanden over jeugdbescherming ontvangen vanwege een fout bij de variabele ‘reden beëindiging van het jeugdbeschermingstraject’. Inmiddels is deze fout hersteld en zijn er verbeterde databestanden aangeleverd voor deze periode. Dit leidt, naast de verbetering van de ‘reden van beëindiging van het jeugdbeschermingstraject’, ook tot enkele minimale andere correcties in dit bestand (waaronder sommige jongeren erbij of eraf).
- Reden versie 2022V2: Het CBS heeft gecorrigeerde databestanden over jeugdbescherming ontvangen vanwege een fout bij de variabele ‘reden beëindiging van het jeugdbeschermingstraject’. De V1 is gebaseerd op de foutieve data en dient niet meer gebruikt te worden.
- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij Zelf onderzoek doen in de catalogus onder het thema Bevolking. Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
- Zie Onderzoeksomschrijvingen voor meer informatie over alle onderzoeken.

Inhoudsopgave

Bronvermelding *2*

Beschikbare bestand(en): **3**

1. Inleiding *6*

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden *7*

Onderwerp microdatabestand(en) 7
Beschrijving 7
Beschrijving van de populatie 7
Methodologie 7
Bijlagen 7

3. Bestandsopbouw en toelichting *8*

Bestandsopbouw **8**

Toelichting op de variabelen **9**

RINPERSOONS 9
RINPERSOON 9
JGDBMAATREGEL 9
JGDBVOLGNR 9
JGDBGELDIGHEIDBEGINDATUM 10
JGDBGELDIGHEIDEINDDATUM 10
JGDBBEGINDATUM 10
JGDBEINDDATUM 11
JGDBDATUMEERSTECONTACT 11
JGDBDATUMOVERGEDRAGEN 11
JGDBDATUMOVERGEDRAGENGEKREGEN 11
JGDBREDENEINDE 12
JGDBDUURVOLTOOID 12
JGDBDUURPEIL 13
JGDBGEMEENTEWIJK 13

Versiegeschiedenis **15**

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder bepaalde voorwaarden, niet–openbare microdata (gepseudonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van "*Trajecten jeugdbescherming aan jeugdigen*".

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB).

Beschrijving

In dit bestand zijn de trajecten over jeugdbescherming bijeengebracht die door alle aanbieders van jeugdbescherming aan het CBS geleverd zijn in het kader van de Beleidsinformatie Jeugd. Deze leveringen in het kader van de Beleidsinformatie Jeugd zijn wettelijk verplicht en vloeien voort uit de Jeugdwet.

Beschrijving van de populatie

Personen aan wie gedurende (een deel van) de verslagperioden één of meerdere vormen van jeugdbescherming is verleend in het kader van de Jeugdwet. Dit zijn personen tot 18 jaar.

Methodologie

De aanbieders van jeugdbescherming (Gecertificeerde Instellingen) worden 2x per jaar gevraagd om over het afgelopen halfjaar gegevens aan het CBS te verstrekken. Daarnaast is het voor hen mogelijk om, naast het afgelopen halfjaar, ook gegevens over het voorgaande halfjaar opnieuw te leveren (herlevering). Door deze systematiek in de levering van brongegevens, zal dit bestand altijd meerdere versies van een verslagjaar kennen. De eerste versie behelst alleen het eerste halfjaar van het verslagjaar en de tweede versie bevat het gehele verslagjaar. Eventueel kan er een derde versie komen in verband met de mogelijke herlevering van het tweede halfjaar. Om deze reden is het type verslagperiode niet eenduidig, maar wordt uiteindelijk het verslagjaar beoogd.

Bijlagen

Informatieprotocol Beleidsinformatie Jeugd

variabelenwaardenJGDBESCHERMBUS.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	JGDBMAATREGEL	A2
4	JGDBVOLGNR	A1
5	JGDBGELDIGHEIDBEGINDATUM	A8
6	JGDBGELDIGHEIDEINDDATUM	A8
7	JGDBBEGINDATUM	A8
8	JGDBEINDDATUM	A8
9	JGDBDATUMEERSTECONTACT	A8
10	JGDBDATUMOVERGEDRAGEN	A8
11	JGDBDATUMOVERGEDRAGENGEKREGEN	A8
12	JGDBREDENEINDE	A2
13	JGDBDUURVOLTOOID	A1
14	JGDBDUURPEIL	A1
15	JGDBGEMEENTEWIJK	A6

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

Samen met RINPERSOON identificeert dit nummer de persoon.

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Waarde	Label
F	RINPERSOON NIET IN GBA, NIET SOFINRPROEF
R	RINPERSOON WEL IN GBA

RINPERSOON

Samen met RINPERSOONS identificeert dit nummer de persoon.

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

JGDBMAATREGEL

Type jeugdbeschermingsmaatregel

Definitie

De feitelijke vorm van jeugdbescherming.

Toelichting bij de definitie

Er zijn vijf verschillende jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze zijn beschreven in de artikelen 254 en 255 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Het betreft: ondertoezichtstelling, voorlopige ondertoezichtstelling, voogdij, voorlopige voogdij en tijdelijke voogdij.

Codelijst

Waarde	Label
00	missing
11	ondertoezichtstelling
12	voorlopige ondertoezichtstelling
21	voogdij
22	voorlopige voordij
23	tijdelijke voogdij

JGDBVOLGNR

Volgnummer van het jeugdbeschermingstraject

Definitie

Een volgnummer van een jeugdbeschermingstraject van een persoon

Toelichting bij de definitie

Een volgnummer voor de verschillende trajecten jeugdbescherming van 1 persoon, terwijl die trajecten wel identiek zijn qua type maatregel, begindatum en einddatum.

Toelichting bij het gebruik
De getalswaarde van deze variabele heeft geen enkele betekenis. De volgorde van de trajecten van 1 persoon zoals die door het volgnummer weergegeven wordt heeft dus ook geen betekenis.

JGDBGELDIGHEIDBEGINDATUM
Begindatum van de geldigheidsperiode van het record over de jeugdbescherming aan de jeugdige

Definitie
Begindatum van de geldigheidsperiode van een record

Toelichting bij de definitie
De begindatum van de geldigheidsperiode ligt altijd in de verslagperiode waar de dataset betrekking op heeft. De begindatum van de geldigheidsperiode kan daarom nooit voor 1 januari van het verslagjaar liggen, noch na 31 december van het verslagjaar. Het traject over de jeugdbescherming aan de jeugdige kan wel al voor de verslagperiode gestart zijn. Die datum is terug te vinden in de variabele JGDBBEGINDATUM en niet in deze variabele.

JGDBGELDIGHEIDEINDDATUM
Einddatum van de geldigheidsperiode van het record over de jeugdbescherming aan de jeugdige

Definitie
Einddatum van de geldigheidsperiode van een record

Toelichting bij de definitie
De einddatum van de geldigheidsperiode ligt altijd in de verslagperiode waar de dataset betrekking op heeft. De einddatum van de geldigheidsperiode kan daarom nooit na 31 december van het verslagjaar liggen, noch voor 1 januari van het verslagjaar. Het traject over de jeugdbescherming aan de jeugdige kan wel pas na de verslagperiode geëindigd zijn. Die datum is terug te vinden in de variabele JGDBEINDDATUM en niet in deze variabele.

JGDBBEGINDATUM
Datum aanvang traject jeugdbescherming
Definitie
De datum waarop een traject van de jeugdbescherming start.
Toelichting bij de definitie
De datum is vastgelegd in de beschikking en is gelijk aan de datum van de uitspraak van de kinderrechter.
Toelichting bij het gebruik
De datum van de aanvang wordt doorgegeven door de gecertificeerde instelling die als eerste met de uitvoering van de maatregel start. Als tussentijds de uitvoering van de maatregel wordt overgedragen aan een andere gecertificeerde instelling, dan geeft de ‘nieuwe’ instelling deze datum niet meer door.

JGDBEINDDATUM

Datum beëindiging traject jeugdbescherming

Definitie

De datum waarop een traject van de jeugdbescherming eindigt.

Toelichting bij de definitie

De datum einde jeugdbescherming wordt pas aan het CBS geleverd nadat de maatregel daadwerkelijk is geëindigd. Deze datum wordt dus niet op voorhand al aan het CBS geleverd op basis van de te verwachten einddatum zoals opgenomen in de beschikking van de kinderrechter. De datum einde jeugdbescherming wordt doorgegeven door gecertificeerde instelling die als laatste met de uitvoering van de maatregel is belast. Deze datum is vastgelegd in de beschikking van de uitspraak van de kinderrechter.

JGDBDATUMEERSTECONTACT

Datum eerste contact traject jeugdbescherming

Definitie

De datum waarop de uitvoering van een maatregel binnen een jeugdbeschermingstraject feitelijk start.

Toelichting bij de definitie

In de praktijk is dit het eerste face-to-face gesprek met de jeugdige en/of zijn ouders nadat de gecertificeerde instelling is belast met de uitvoering van de maatregel. Tijdens dit contact worden in ieder geval de rechten en plichten van de jeugdige doorgesproken. De registratie hiervan houdt verband met het vaststellen van de doorlooptijd en eventuele wachtlijsten bij de uitvoering van jeugdbescherming. Het eerste contact is altijd verbonden aan de start van de uitvoering van een maatregel. Bij een verlenging van een maatregel, of als de uitvoering van een maatregel wordt overgedragen aan een andere gecertificeerde instelling, dan volgt er niet opnieuw een eerste contact.

JGDBDATUMOVERGEDRAGEN

Datum overgedragen traject jeugdbescherming

Definitie

De datum waarop een gecertificeerde instelling de uitvoering van een jeugdbeschermingsmaatregel heeft overgedragen aan een andere gecertificeerde instelling.

Toelichting bij de definitie

Het betreft de laatste dag waarop de ‘vorige’ gecertificeerde instelling nog verantwoordelijk was voor de uitvoering van de maatregel.

JGDBDATUMOVERGEDRAGENGEKREGEN

Datum overgedragen gekregen traject jeugdbescherming

Definitie

De datum waarop een gecertificeerde instelling de uitvoering van een jeugdbeschermingsmaatregel heeft overgedragen gekregen van de vorige gecertificeerde instelling.

Toelichting bij de definitie

Het betreft de eerste dag waarop de 'nieuwe' gecertificeerde instelling verantwoordelijk is geworden voor de uitvoering van de maatregel.

JGDBREDENEINDE

Reden beëindiging traject jeugdbescherming.

Definitie

De reden van de beëindiging van een traject jeugdbescherming

Toelichting bij het gebruik

Per type maatregel gelden andere opties. Opties bij (voorlopige) ondertoezichtstelling: bereiken meerderjarigheid jeugdige, tussentijdse opheffing, niet verlengd, beëindiging volgens plan, gezagsbeëindigende maatregel, overlijden jeugdige, van voorlopige naar reguliere ondertoezichtstelling. Opties bij (tijdelijke/voorlopige) voogdij: bereiken meerderjarigheid jeugdige, voogdij naar pleegouder, voogdij naar contactpersoon oftewel burgervoogd, herstel gezag, overlijden jeugdige.

Codelijst

Waarde	Label
01	Bereiken meerderjarigheid jeugdige
02	Tussentijdse opheffing
03	Niet verlengd
04	Beeindiging volgens plan
05	Gezagsbeëindigende maatregel
06	Overlijden jeugdige
07	Van voorlopige naar reguliere ondertoezichtstelling
11	Bereiken meerderjarigheid jeugdige
12	Voogdij naar pleegouder
13	Voogdij naar contactpersoon oftewel burgervoogd
14	Herstel gezag
15	Overlijden jeugdige
99	missing

JGDBDUURVOLTOOID

Duur geëindigd traject jeugdbescherming

Definitie

De duur van een traject jeugdbescherming dat geëindigd is in de verslagperiode, ongeacht of deze wel of niet in de verslagperiode gestart is.

Toelichting bij de definitie

Het gaat om trajecten die in de verslagperiode geëindigd zijn, ongeacht of deze wel of niet in de verslagperiode gestart zijn.

Codelijst

Waarde	Label
0	nvt
1	0 tot 3 maanden
2	3 tot 6 maanden
3	halfjaar tot 1 jaar
4	1 jaar tot 2 jaar
5	2 jaar tot 3 jaar
6	3 jaar tot 4 jaar
7	4 jaar of langer

JGDBDUURPEIL

Duur niet geëindigd traject jeugdbescherming.

Definitie

De duur van een traject jeugdbescherming dat aan het einde van de verslagperiode nog loopt.

Toelichting bij de definitie

Het peilmoment is het einde van de verslagperiode. Het einde van de verslagperiode als peilmoment is afhankelijk van de versie van dit bestand.

Toelichting bij het gebruik

Bij versie 1 van dit bestand is de verslagperiode niet het gehele verslagjaar, maar alleen het eerste halfjaar van het verslagjaar. Het peilmoment is daarom voor versie 1 van dit bestand 30 juni van het betreffende verslagjaar. Bij versie 2 en hoger van dit bestand is de verslagperiode wel het gehele verslagjaar. Het peilmoment is daarom voor versie 2 en hoger van dit bestand 31 december van het betreffende verslagjaar.

Codelijst

Waarde	Label
0	nvt
1	0 tot 3 maanden
2	3 tot 6 maanden
3	halfjaar tot 1 jaar
4	1 jaar tot 2 jaar
5	2 jaar tot 3 jaar
6	3 jaar tot 4 jaar
7	4 jaar of langer

JGDBGEMEENTEWIJK

Voor het jeugdbeschermingstraject verantwoordelijke gemeente

Definitie

Duidt een gemeente of een wijk met de bijbehorende gemeente aan.

Toelichting bij de definitie

De gemeentecode van het adres van de gezagsdrager van de jeugdige. In geval het gezag berust bij een gecertificeerde instelling of als de jeugdige 18 jaar of ouder is, dan gaat het om de gemeentecode van het adres van het werkelijke verblijf van de jeugdige. Als het adres van de gezagsdrager onbekend is of buiten Nederland, dan gaat het eveneens om het adres van het werkelijke verblijf van de jeugdige. De gemeentecode sluit aan bij het adres conform het zogenaamde woonplaatsbeginsel uit de Jeugdwet. Het betreft de woonplaats als bedoeld in artikel 1.1. van de Jeugdwet: 1e. woonplaats als bedoeld in titel 3 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek; 2e. in geval de voogdij over de jeugdige berust bij een gecertificeerde instelling: de plaats van het werkelijke verblijf van de jeugdige; 3e. in geval de woonplaats, bedoeld onder 1° en 2°, onbekend is dan wel buiten Nederland is: de plaats van het werkelijke verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag; 4e. in geval de jeugdige de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt: de woonplaats van de jeugdige, bedoeld in artikel 10 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Indien het adres van de gezagsdrager van de jeugdige nauwkeurig genoeg was, is tevens de wijkcode bepaald.

Toelichting bij het gebruik

De eerste 4 posities bevat de gemeentecode, die altijd gevuld is. Indien de wijkcode ook bekend was, is deze ook gevuld. De wijkcode zijn gevat in de 5e en 6e positie.

Versiegeschiedenis

Bestandsnaam	*Reden*
JGDBESCHERM2015BUSV1	Eerste plaatsing
JGDBESCHERM2016BUSV1	Eerste plaatsing
JGDBESCHERM2015BUSV2	Aanpassing van de variabele JGDbvolgnr
JGDBESCHERM2016BUSV2	Aanpassing van de variabele JGDbvolgnr
JGDBESCHERM2016BUSV3	Aanpassing variabele JGDbredeneinde
JGDBESCHERM2017BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2017BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers
JGDBESCHERM2017BUSV3	Definitief cijfers
JGDBESCHERM2018BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2018BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers
JGDBESCHERM2018BUSV3	Definitief cijfers
JGDBESCHERM2019BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2019BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers
JGDBESCHERM2019BUSV3	Definitief cijfers
JGDBESCHERM2020BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2020BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers
JGDBESCHERM2020BUSV3	Definitief cijfers, vervangt V2
JGDBESCHERM2021BUSV1	Eerste plaatsing jaar cijfers nader voorlopig
JGDBESCHERM2021BUSV2	Definitief cijfers, vervangt V1
JGDBESCHERM2022BUSV1	Eerste plaatsing jaar cijfers nader voorlopig
JGDBESCHERM2020BUSV4	Definitief cijfers, vervangt V3, correctie
JGDBESCHERM2021BUSV3	Definitief cijfers, vervangt V2, correctie
JGDBESCHERM2022BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers voorlopig, vervangt V1
JGDBESCHERM2022BUSV3	Definitief cijfers, vervangt 2022V2
JGDBESCHERM2023BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2023BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers voorlopig, vervangt V1
JGDBESCHERM2021BUSV4	Definitief cijfers, vervangt V3, correctie
JGDBESCHERM2022BUSV4	Definitief cijfers, vervangt V3, correctie
JGDBESCHERM2023BUSV3	Definitief cijfers, vervangt 2023V2
JGDBESCHERM2024BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2024BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers voorlopig, vervangt V1
JGDBESCHERM2024BUSV3	Definitief cijfers, vervangt 2024V2
JGDBESCHERM2025BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers
JGDBESCHERM2025BUSV2	Eerste plaatsing jaar cijfers voorlopig, vervangt V1
JGDBESCHERM2025BUSV3	Nader voorlopige cijfers, vervangt V2
JGDBESCHERM2026BUSV1	Eerste plaatsing half jaar cijfers